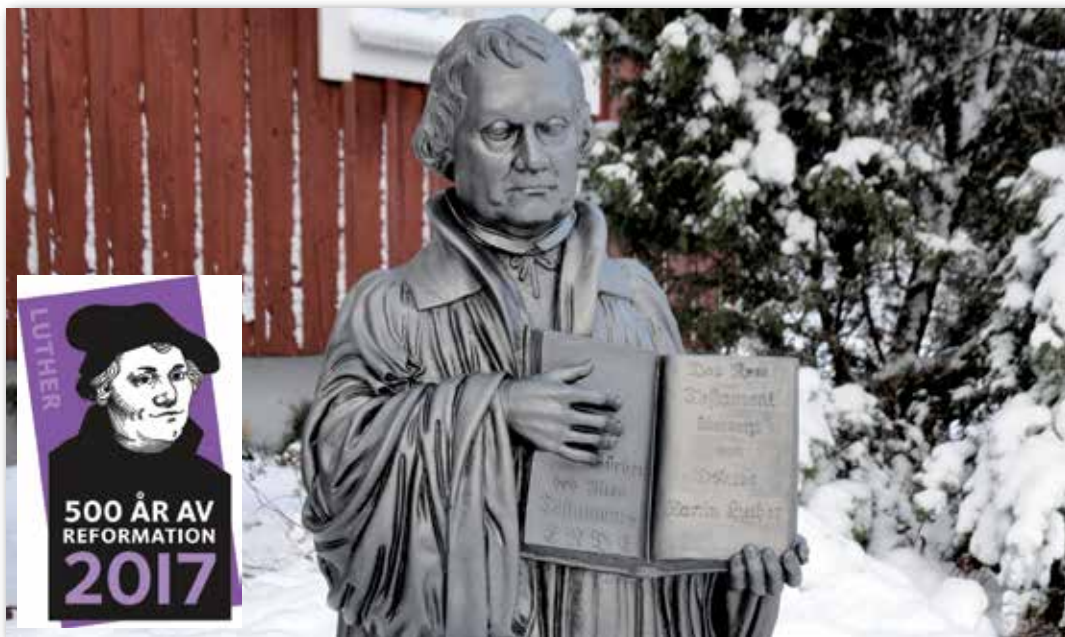

Kyrkbladet

1/2017

en hälsning från din församling

Vi tinar upp Luther - 500 år av reformation

Svenska kyrkan
ÖSMO-TORÖ FÖRSAMLING

Innehåll

1/2017

- 2 2017-året då vi minns Martin Luther – kyrkoherden har ordet
- 3 Kalender – vad är på gång?
- 4 Tema Luther
- 5 Tema Luther
- 6 På gång
- 7 På gång (forts.) Vilka är ni?
- 8 Kontakta oss Våra kyrkoskatter

Kyrkbladet

utges av Ösmo-Torö församling.

Ansvarig utgivare:

Peter Mourath

Kyrkbladet utkommer 4 ggr/år.

Adress:

Pastorsexp. Kyrkvägen 31
148 31 Ösmo.

Redaktör/layout:

Katarina Rudéus

katarina.ruderus@svenskakyrkan.se
08-520 382 81

Tryck:

Mix Grafiska, Nynäshamn
Upplaga 3500

Hemsida: www.osmoro.se

2017 – året då vi minns Martin Luther

”Hela skapelsen är som den allra underbaraste bok eller bibel, där Gud beskrivit och målat av sig själv.”

Det är Martin Luther som talar. Citatet är hämtat från hans bordssamtal.

Martin Luthers och hans hustru Katharina von Boras hem var mer eller mindre ett pensionat. Vid matbordet satt ofta studenter och även Luthers lärda kollegor. Man pratade teologi och dagspolitik men också om helt vardagliga saker. Anteckningar från samtalen samlades ihop efter Luthers död, bearbetades och gavs ut som en uppbygglig bok för den breda allmänheten.

Dessvärre censurerades och friserades samtalen hårt och Martin Luther kom att framstå mer som en asketisk glädjedödare än den färgstarka och humoristiska person han ofta var.

Man förstår kanske att följande citat inte utan vidare passade i en from uppbyggelseskrift:

”Jag äter glupskt som en böhmare och super som en tysk. Gudi tack för det. Amen.”

Kanske skulle inte heller alla inom prästerskapet ha uppskattat följande uttalande:

”Gud sköter sitt ämbete på ett underligt sätt. Han anbefaller det åt predikanterna, arma syndare, som undervisar i det, men krent och svagt. Guds kraft framträder alltid i den största svaghet.”

I år firar kyrkor i hela världen 500-årsminnet av reformationen. Även i Ösmo-Torö församling kommer vi att på olika sätt uppmärksamma detta skeende som på många sätt skrev om Europas historia och kom att få långtgående betydelse för vårt svenska samhälle. Välkommen att vara med!

Peter Mourath, *kyrkoherde*

Kalender

FEBRUARI

Ons 15/2

9.30 Kyrkstunden, Sockenstugan
17 Stickkontakt, Sockenstugan
19 Mässa, Ösmo kyrka, samtal i Sockenstugan

Tors 16/2

11.30 Torsdagslunch i församlingshemmet

Sön 19/2 Sexagesima

11 Högmässa, Ösmo kyrka, Mourath

Tis 21/2

9.15 Orgelmusik, Ösmo kyrka, fika i församlingshemmet

Ons 22/2

9.30 Kyrkstunden
19 Mässa, Ösmo kyrka, samtal i Sockenstugan

Sön 26/2 Fastlagssöndagen

11 Högmässa, Ösmo kyrka, Willny
12-15 Semmelcafé i Sockenstugan
15 Söndagsmässa i Torö kyrka, Willny

Tis 28/2 Fettesdagen

19 Därarnas fest. Se annons s. 6.

MARS

Ons 1/3 Askonsdagen

17 Stickkontakt, Sockenstugan
19 Askonsdagsmässa, Ösmo kyrka, Willny/
Mourath

Tors 2/3

8.00 Mässa, Ösmo kyrka

Sön 5/3 Första sön i fastan

11 Högmässa, Ösmo kyrka, Willny

Mån 6/3

13 Syföreningen, församlingshemmet

Tis 7/3

13 Träff för daglediga, Snarberga

Ons 8/3

9.30 Kyrkstunden
19 Passionsandakt, Ösmo kyrka

Sön 12/3 Andra sön i fastan

11 Högmässa i Ösmo kyrka, Mourath

Ons 15/3

9.30 Kyrkstunden, Sockenstugan
17 Stickkontakt, Sockenstugan
19 Passionsandakt, Ösmo kyrka

Tors 16/3

11.30 Torsdagslunch, församlingshemmet

Sön 19/3 Tredje sön i fastan

11 Högmässa, Ösmo kyrka, Mourath

Tis 21/3

9.15 Orgelmusik, fika i församlingshemmet

Ons 22/3

9.30 Kyrkstunden, Sockenstugan
19 "Bara Bach" på orgel, Ösmo kyrka

Sön 26/3 Jungfru Marie bebådelse

11 Högmässa i Ösmo kyrka, Willny
12-15 Våffelcafé, Sockenstugan.
15 Söndagsmässa i Torö kyrka, Willny

Ons 29/3

9.30 Kyrkstunden, Sockenstugan
17 Stickkontakt, Sockenstugan
19 Musik ur Matteuspassionen, Ösmo kyrka,
Christina Forsling, *dans*

APRIL

Sön 2/4 Femte sön i fastan

11 Högmässa, Ösmo kyrka, Mourath

Mån 3/4

13 Syföreningen, församlingshemmet

Tis 4/4

13 Träff för daglediga, Snarberga, Torö

Ons 5/4

9.30 Kyrkstunden, Sockenstugan
19 Lutherpsalmer, Ösmo kyrka

Tors 6/4

8.00 Mässa, Ösmo kyrka

Sön 9/4 Palmsöndagen

11 Högmässa, Ösmo kyrka, Diskantkören,
Willny
14 Andakt på Tallåsen

Ons 12/4

17 Stickkontakt, Sockenstugan

Påskens gudstjänster finns samlade i annons s. 6.

Tis 18/4

9.15 Orgelmusik, Ösmo kyrka, fika i församlingshemmet

Ons 19/4

9.30 Kyrkstunden, Sockenstugan
19 Mässa, Ösmo kyrka, samtal i Sockenstugan

Tors 20/4

11.30 Torsdagslunch, församlingshemmet

Sön 23/4 Andra sön i påsktiden

11 Högmässa, Ösmo kyrka, Mourath
12-15 Afternoon tea, Sockenstugan

Ons 26/4

9.30 Kyrkstunden, Sockenstugan
17 Stickkontakt, Sockenstugan
19 Mässa, Ösmo kyrka, samtal i Sockenstugan

Sön 30/4 Tredje sön i påsktiden

11 Högmässa, Ösmo kyrka, Mourath

MAJ

Ons 3/5

9.30 Kyrkstunden, Sockenstugan
19 Mässa, Ösmo kyrka, samtal i Sockenstugan

Tors 4/5

8.00 Mässa, Ösmo kyrka

Sön 7/5 Fjärde sön i påsktiden

11 Högmässa, Ösmo kyrka, Willny

Tis 9/5

13 Träff för daglediga, Snarberga, Torö

Ons 10/5

10 Musiklek, Ösmo kyrka, korvgrillning
17 Stickkontakt, Sockenstugan
19 Mässa, Ösmo kyrka, samtal i Sockenstugan

Sön 14/5 Femte sön i påsktiden

11 Högmässa, Ösmo kyrka, Mourath
14 Andakt på Tallåsen

Tis 16/5

9.15 Orgelmusik, Ösmo kyrka, fika i församlingshemmet

Med reservation för eventuella ändringar. Se annonsering i NP och på vår hemsida: www.osmоторo.se. Du kan också följa oss på facebook.

Vem var reformationens Martin Luther?

I år är det 500 år sedan Martin Luther sägs ha spikat upp sina 95 teser på porten till Slottskyrkan i Wittenberg den 31 oktober 1517. Detta är något som nu högtidligt hålls och uppmärksammas i många kyrkor och på många håll i världen.

Martin Luther ville få till stånd en diskussion om försäljningen av avlatsbrev, men med tiden blev det uppenbart att konflikten mellan Martin Luther och det kyrkliga etablissemanget i Rom inte i första hand gällde avlatens teologi utan påvens ställning i kyrkan. År 1520 bannlystes Martin Luther av påven och blev en rättslös flykting i sitt eget land, men under beskydd av tyska kurfurstar kunde Luther fortsätta sin verksamhet med Wittenberg som bas. Genom de nyuppfunna tryckpressarna och genom blivande präster som under sin studietid reste till Wittenberg för att lyssna till Luthers

föreläsningar spreds hans teologiska tänkande. Olaus Petri från Sverige var en av de studenter som på plats inspirerades av Luthers undervisning.

Fram till sin död strävade Martin Luther efter att reformera den kyrka som han själv var en del av. Hans ambition var aldrig att starta en ny kyrka. Världsliga makthavare som ville reducera påvedömet inflytande över det egna landområdet fann dock i Luthers teologi stöd för åtgärder som innebar att kontakterna med Rom kunde minimeras. Exempelvis kom Gustav Vasa, som hade blivit kung i Sverige 1523, att få en avgörande betydelse för reformationssteget i Sverige.

Bibeln på folkspråket

Martin Luther blev förfärad över den låga kunskapsnivån i församlingarna och författade därför två skrifter om kristendomens grundläggande texter och sanningar. Lilla katekesen var avsedd för de vanliga församlingsmedlemmarna och den stora katekesen var avsedd för prästerna.

Martin Luther översatte också Nya testamentet till tyska i rasande fart och fortsatte sedan med Gamla testamentet. Under 1500-talet översattes sedan Bibeln till folkspråk i andra länder. De nya bibelöversättningarna bildade grunden

för de moderna skriftspråken. I Sverige kom Gustav Vasas bibel ut 1541 och dess betydelse för framväxten av ett gemensamt svenskt språk kan inte överskattas.

I lutherska länder skulle århundradena efter Luther kännetecknas av en gigantisk läskampanj på de olika folkspråken. Det som var speciellt för Sverige var att denna läsinlärning kom att äga rum i hemmen. Här infördes alltså allmän läskunnighet utan ett övergripande skolsystem, vilket är unikt i världshistorien. Att även de fattigaste kunde läsa var också världsunikt.

Den tidiga svenska läskunnigheten skulle bli en nyckel till 1800-talets nya medborgarrättssträvanden. Med läsandet på sitt eget språk skapades möjligheter att formulera kritik och opinion underifrån. Nyckeln till makt kom nu att ligga hos dem som lyckades formulera folkopinionen. Det sena 1800-talet kom också därför i Sverige att präglas av de så kallade folkrörelserna. Med tiden skulle

dessa rörelser komma att kritisera såväl staten som den gamla lutherska kyrkan, samtidigt som Luthers egna texter lästes som aldrig förr.

Demokratiska värden

Idag växer misstänksamheten mot religion, men vi skall inte glömma att den demokratiska rättsstatens värderingar och normer till rätt stor del grundar sig på religiösa föreställningar. Många av demokratiens värden har sin grund i reformationen. Även om Luther ibland uppvisar starkt intoleranta sidor (till exempel mot judarna) hör reformationen till vår demokratiska förhistoria. Luther var en av de första som tog ställning för individen mot påve, kejsare och riksdag och reformationen var den första sociala rörelse som bars av en bred bas inom folket. Reformationen sådde fröet till utvecklingen av det civila samhället i Tyskland och Europa.

Luther ville förändra kyrkans insida och utsida. Han menade att kyrkan i hans samtid gjort

det svårt för människor att hitta centrum i tron. Det finns en nåd att lita på vad som än händer, det är egentligen allt du behöver veta, enligt Luther. Luther ifrågasatte kraven som ställdes på de troende och kritiserade det hierarkiska systemet. Varför ansågs det finare att vara nunna än att vara tjänsteflicka? Varför ansågs prästen stå närmare Gud? Varför ansågs påven stå över alla?

Martin Luther var inte lutheran utan katolik. Han ville förändra sin tids kyrka i respekt för vad den hade att ge, men inte lyckats förmedla. Hans kritik kan också med rätta riktas mot mycket i vårt kyrkoliv idag, i Svenska kyrkan som en evangelisk-luthersk kyrka.

Reformationen som började för 500 år sedan pågår fortfarande. Kyrkan måste ständigt vara självprövande och hjälpa människor att finna kraft och tillit. Tron ska inte skydda oss från det vanliga livet utan rusta oss för vardagen.

Peter Mourath, *kyrkoherde*

Kyrkliga Sjöföreningen
träffas en måndag i månaden.
För info kontakta Anita Lundin
tel: 08-520 380 50

Bibelstudium

Måndagar 19-21
i Sockenstugan, Ösmo
20/2, 6/3, 13/3 och 20/3

Vi läser och får undervisning om
Filipperbrevet. För att förstå
sammanhangen bör man vara med
alla gångerna.

Anmälan senast 13/2 till
Peter Mourath.

EFTERLYSNING!

Barn 7-12 år saknas! Upphittade
barn lämnas på överenskommen
dag till Nina, församlingspedagog i
Ösmo-Torö församling.

Tel: 08-520 309 82
nina.akerlind@svenskakyrkan.se

Sön 19 februari
Reformationssöndagen

"Luther - frihetens profet"

Teater med gruppen "Seven"
Nynäshamns församlingsshem kl. 16.
Föreställningen är 2 tim lång med en
liten paus.

Vi kommer att samordna en busstransport
från Sorunda, via Ösmo till Nynäshamn.

Mer info kommer.

Fastlagssöndagen 26/2

11.00 Högmässa i Ösmo kyrka, Willny

12.00-15.00 Semmelcafé i Sockenstugan.

Intäkterna går till barn i Rumänien.

15.00 Söndagsmässa i Torö kyrka, Willny

Dårnarnas fest!

Tisdag 28/2 kl. 19.00

Församlingshemmet

En galen kväll!

Sista kvällen innan fastan börjar kulminerar karnevalen – den galna festen innan vi går in i allvaret. Medan vi frossar på semlor är det öppen scen i Församlingshemmet för allehanda tokigheter – vitsar, sketcher, galna sånger och vad som än dyker upp! Helt okyrkligt och stolligt. En del av oss har förberett galenskaper och hoppas på insatser från alla som har lust.

Vi vågar dock inte vara helt galna – vi behöver veta hur många som kommer så att semlorna räcker.

Därför behöver vi en

**Anmälan till pastors-
expeditionen senast
21/2.**

Tel: 520 300 11

johanna.hultman@svenskakyrkan.se

Varmt Välkomna!

”Reformerad fastetid”

Onsdagar med Luthertema i

Ösmo kyrka

Ons 1/3

19 Askonsdagsmässa

Ons 8/3

19 Passionsandakt

Ons 15/3

19 Passionsandakt

Ons 22/3

19 ”Bara Bach” - orgelkonsert

Ons 29/3

19 ”Musik ur Matteuspassionen”,
Christina Forsling, dans

Ons 5/4

19 ”Lutherpsalmer”

Våffelcafé

Sön 26/3 Jungfru Marie bebådelse

11 Högmässa i Ösmo kyrka, Willny

12–15 Våffelcafé, Sockenstugan.

15 Söndagsmässa i Torö kyrka, Willny

Intäkterna går till barn i Rumänien.

Musiklek i barnens kyrka

Ons 10/5 kl. 10, Ösmo kyrka

*Sjung, se och smaka – en upple-
velse för alla sinnen för barn med
vuxen.*

*Efteråt grillar vi
korv (pris 10 kr)*

Påskens gudstjänster

Tors 13/4 Skärtorsdagen

19 Skärtorsdagsmässa i Ösmo kyrka,
Mourath

Fre 14/4 Långfredagen

11 Långfredagsgudstjänst i Ösmo kyrka,
Kyrkokören, Mourath

15 Långfredagsgudstjänst i Torö kyrka,
Kyrkokören, Mourath

Lör 15/4 Påskafton

23.30 Påsknattsmässa, Willny, Mourath

Sön 16/4 Påskdagen

11 Högmässa i Ösmo kyrka, Kyrkokö-
ren, Willny

Mån 17/4 Annandag påsk

11 Högmässa i Torö kyrka, Willny

Tack för din gåva...

som gjort att vår församling under
2016 lyckats samla in otroliga

96 399 kr

till Joyo och AIDRom i Bukarest.

Vi återkommer med en utförlig rapport
om hur pengarna har använts bland
behövande barn och flyktingar.

Lutheråret 2017

Vi planerar bl.a.:

Bibelstudium

på måndagkvällar, se annons s. 5.

Luthers lilla katekes studeras på onsdagskvällar.

Bokbordet i Ösmo kyrka har nu flera Lutherböcker till försäljning.

"Luthers lilla låda" – ett mobilt Lutherbibliotek där du kan låna hem en bok om/av Luther.

Mer info på vår hemsida

BÄRARE

sökes till jordbegravningar i Ösmo och Torö kyrkor. Är du intresserad ring Lars Faaren, tel: 070-2622445.

Afternoon tea & skivor till kaffet...

Sön 23/4

12–15 i Sockenstugan, Ösmo

Till förmån för utsatta barn i Rumänien.

Vilka är ni?

*Här presenterar vi våra två nya
medarbetare!*

Vem är du?

Jag heter Nina Åkerlind. En del av er kanske känner igen mig eftersom jag bott och arbetat i Ösmo-trakten större delen av mitt liv.

Vad ska du göra i församlingen?

Jag har sedan mitten på januari börjat arbeta som församlingspedagog.

Vad innebär det?

Jag kliver direkt in i pågående verksamheter såsom Kyrkstunden, Kyrkans unga och konfirmandgruppen. Under vårterminen ska vi också försöka bygga upp verksamhet för barn i tidig skolålder, 7–12 år. Har du förslag på verksamhet du saknar är du väldigt välkommen att kontakta mig!

Vad gör du på fritiden?

Jag har inget problem att fylla min fritid då jag har fyra vuxna barn, barnbarn, man och hund.

Vem är du?

Jag heter Johan Demarkesse, är uppvuxen i Norrland och har bott i Stockholmstrakten i många år nu. Jag är utbildad socionom och leg. psykoterapeut. Jag har arbetat inom socialt och kurativt arbete inom många områden, bland annat på sjukhus och kyrka.

Vad ska du göra i församlingen?

Jag tar över ansvaret för församlingens diakonala arbete och kommer att jobba 50% från och med 15/2.

Vad innebär det?

Eftersom vi är en liten församling med få anställda kommer jag att finnas med lite varstans. Jag kommer att synas i församlingens utåtriktade arbete. Tillsammans med församlingens medarbetare önskar jag att vi upplevs värna om våra medmänniskor och förmedla mod och hopp.

Vad gör du på fritiden?

Min fria tid försöker jag fylla med aktivt trädgårdsliv och slötid i TV-soffan. Jag trivs ute i det gröna. Och så gillar jag sång, dans och musik!

Lutherrosen

Luther skapade ett eget emblem eller vapenmärke, den s.k. Lutherrosen, som han såg som en enkel symbol för hela sin tankevärld. I ett brev den 8 juli 1530 ger han följande förklaring till sitt emblem:

”Först är det ett kors, svart i ett hjärta med naturlig färg, för att jag skall påminnas om att tron på den Korsfäste gör oss saliga. Ty om man tror av hjärtat, blir man rättfärdiggjord... Ett sådant hjärta skall sitta mitt i en vit ros som symbol för att tron ger glädje, tröst och frid – den sätter kort sagt den troende i glädjens vita ros. Tron ger inte den frid och glädje som världen ger. Därför skall rosen inte vara röd utan vit, ty den vita färgen är alla saliga andars och änglars färg. Rosen skall stå i ett himmelsblått fält som symboliserar att glädjen i anden och tron är en början på den kommande himmelska glädjen. Den är redan nu en del av tron, som i hoppet griper om det man ännu inte ser. Och runt detta fält finns en gyllene ring som ett tecken på att saligheten i himmelen är evig och utan slut, och därtill mer värd än all jordisk glädje, precis som guld är den allra ädlaste och dyrbaraste av metaller.”

Källa: <http://luk.se/LutherRosen.htm>

Kontakta oss

Pastorsexpeditionen

Kyrkvägen 31
148 31 Ösmo
Besöks- och telefontid:
tis, ons 10–12, tors 13–15

Du kan prova att ringa även andra tider – vi svarar om vi är på plats!

Tel: 08-520 300 11
Fax: 08-520 389 05
osmo.pastorat@svenskakyrkan.se

Lokalbokning 08-520 300 11

Kyrkoherde

Peter Mourath
Tel: 08-520 389 24
SMS: 076-776 15 72

Komminister

Allan Willny
Tel: 08-520 309 02
SMS: 070-378 84 92

Diakoniassistent

Johan Demarkesse
Tel: 08-520 382 82

Församlingspedagog

Nina Åkerlind
Tel: 08-520 309 82

Vik. körledare

Axelina Lindholm
Tel: 070-717 00 98

Organist/informationsansvarig

Katarina Rudéus
Tel: 08-520 382 81
SMS: 076-776 15 73

Kantor

Barna Both
Tel: 08-520 385 18
SMS: 076-776 15 74

Kyrkvaktmästare

Lisa Permér
Tel: 08-520 309 49

Kyrkokamrer

Johanna Hultman
Tel: 08-520 307 02

Husmor

Ami Ullman
Tel: 08-520 273 66
SMS: 076-776 20 08

Kyrkogårds- och fastighetschef

Lars Faaren
Tel: 08-520 306 76
Mob: 070-262 24 45

Kyrko-/kyrkogårdsvaktmästare

Therése Bender
Tel: 08-520 273 69
Mob: 070-229 11 67

Ekonomiassistent

Annica Kilegård Brissman
Tel: 08-520 305 02
Mob: 076-776 15 75

Kyrkogårdsexpeditionen

Tel: 08-520 306 76

Kyrkorådets ordförande

Kjell Linder
Tel: 08-520 301 65

Kyrkofullmäktiges ordförande

Ulf Söderström
Tel: 08-520 313 38

Begravningsombud

Camilla Elmius
Tel: 073-616 73 09

Besök oss på vår hemsida:
www.osmоторo.se
Där hittar du också våra
e-postadresser!
plusgiro 10 11 55-0
bankgiro 5662-7912

Vi samarbetar med

sensus